

PRZEJŚCIE GRANICZNE W CIESZYNIĘ OCZAMI POLSKICH CELNIKÓW

TIR-owski węzeł gordyjski

"Wokół kolejek samochodów ciężarowych, tworzących się po stronie czeskiej w końcowe dni tygodnia, powstają różne legende, wymyślone na użytku publiczny, przez niektóre, zainteresowane problemem, osoby publiczne. Wypowiedzi tych osób są na ogół zgodne, łączy ich bowiem jedna myśl przewodnia: winą za istniejącą sytuację ponosi strona polska. Niektóre z tych osób ograniczają się jedynie do gołoskowych stwierdzeń, inni siłą się na uzasadnienie, przytaczając argumenty nie sprawdzone, a w koncowym efekcie - nieprawdziwe. Jedni i drudzy wykazują swoją postawą niechęć do poświęcenia", oświadczył niedawno Zbigniew Damięc, dyrektor Urzędu Celnego w Cieszynie.

Kontynuując, przytoczył treść artykułu zamieszczonego w dzienniku "Dnes" z 8 sierpnia 1995 roku informującego, iż powodem kolejek są polskie przepisy, zabraniające celnikom dokonywanie odprawy ciężarów poza granicą. "Nie ma takiego przepisu i nikt nie było", stwierdził dyrektor. Damięc: "Na granci dokonywane są około 20 proc. odprawy ostatecznych w stosunku do ogólniej ilości towarów dostarczanych do granicy". Istnieje natomiast przepis (...) nakazujący kontrolę na granicy wszystkich towarów pochodzących zwierzęcego i roślinnego. Kontrole te przeprowadzały organy dla tego powalone, a mianowicie graniczny lekarz weterynarii i pracownik Państwowej Inspekcji Ochrony Rolnictwa. Nie wymusza to jednak odprawy celnej", dodał.

Zbigniew Damięc ocenił, że współpracy organów samorządowych po drugiej stronie granicy słowa: "Wracając jednak do argumentacji strony czeskiej, muszę stwierdzić, że osoba, która operuje jedynie wywiadkami sloganami i ogólnikami, jest starostą Czeskiego Cieszyna. Nie dopuszcza on ani przez chwilę myśli, iż to on jest osobą, która ponosi odpowiedzialność za stan granicy". Takie stanowisko jest bardziej niebezpieczne, ponieważ nie przewiduje możliwości zmiany na lepsze. Ogranicza się jedynie do pokazania palcem na stronie polskiej i to wszystko zatwarła".

Dyrektor Urzędu Celnego w Cieszynie następnie podał przykłady zaburzenia rytmicznego odpraw granicznych spowodowanych przez czeską stronę, m.in. miało to miejsce 17 sierpnia w godzinach 8.40-7.30, 8.20-9.00, 9.20-10.00, czyli przed ponad 2 godzinami strona czeska nie wpuszczała samochodów na pustą już platformę bez podania przyczyny. Dnia 31 sierpnia przed 4 godziną, 2 września przed 9 godziną i 19 września przed 4.5 godziną nie wpuszczano na plac odpraw po stronie czeskiej tzw. laweli wożących uszkodzone lub rozbite samochody osobowe, podając jako przyczynę brak pieniędzy na zwrot po-

branych uprzednio zabezpieczeń przekazów celnych.

"Są to przykłady skrajne", - powiedział Zbigniew Damięc. - "aska-żujące na złotność sytuacji na granicy, a z prostych obliczeń wynika, iż w ciągu godziny odprawianych jest ponad 20 samochodów, przy 500 samochodach odprawianych w przywozie w ciągu doby, a bardzo często się zdarza, że samochodów tych odprawia się więcej" (1 sierpnia

▲ Przejście graniczne w Czeskim Cieszynie. ▼ Blokada drogi przez kierowców TIR-ów.

br. np. 574, 7 sierpnia br. - 565). Natomiast przykłade można również stwierdzić, że przepady czas odprawy 1 samochodu ciężarowego wały się w granicach 3 minut. (...). Trzeba przy tym pamiętać, że jeśli to czas, za który stada się zatrzymywane przez kierowcami służb granicznych".

Dyrektor Urzędu Celnego w Cieszynie uważa, że o wiele cię niewinnie zaistniały stan rzeczy w ogóle nie można mówić. "Na każdej granicy występuje jednak problem. Nie da się ich uniknąć. Pozostaje więc jedyna słuszna możliwość, pogodzenie się z nimi. I tak się dzieje dzisiaj, tylko nie w Cieszynie. Dlaczego? A nie dzisiaj, że oczekująca na odprawę samochody ciężarowe utrudniają w sposób poważny komunikację w mieście, blokują drogę dojazdową z kierunku Karwiny".

Na pytanie o przyczyny takiego

stanu rzeczy z ust dyrektora pada odpowiedź: "Jeśliże w czasie, kiedy przejście graniczne funkcjonowało tylko w projektach, miejscowe czeskie władze, (...) nie przewidziały, że w końcu naprawią przejście drogowe za południową granicą, powinno mieć niezależną od masta drogi dojazdową do granicy. (...) Zeby było jeszcze śmiaśniej, czeski urząd celny, jak jedynie z czeskich stron, wspólnie z kilkoma zapaleniami, m.in. z agencji Silva Art, wypadły do polskiego urzędu celnego z propozycją uruchomienia poza Czeskim Cieszynem terminalu, na którym prócz godnych warunków oczekiwania na odprawę celną dokonywałaby się selekcja odpraw ciężarowych na te, które mogą być dokonane po kolejności, i te, które wymagają oczekiwania dłuższego".

Wzmiankowany projekt terminala-

Po kier. co, w Czeskim Cieszynie stoją ciągniki i TIR-y. Niedługo czas oczekiwania "osiągnie" w sierpniu br. i wynosi 37 godzin. Przejście odprawa dnia zakończenia roku 600 ciężarówek, 80 lawet, średnio 6 tysięcy samochodów osobowych, od 70 000 do 160 000 osób na dobę. W 1995 roku Urząd Celny w Cieszynie odprawi 24 424 876 osób. Szczęści po statystykachność odpraw tegorocznego znaczący się zwiększy. Tym bardziej, że do tradycyjnych towarów wywozonych z Polski, jak woźki, artykuły z zakwaterami itp., dołożyły czasie korony. Za względem na lepsze relacje przy wymanie Czesi wwożą do Polski marce niemieckie, wywożą zaś swoją własną. Pod koniec sierpnia zatrzymany obywatele Czech wywożący tym sposobem z Polski 59 000 koron. O dalszym artykulu - benzynie, ani nie wspominam.

Zapłamy o opinię w sprawie Bohumila Muru, starosty Czeskiego Cieszyna, potwierdzając, że sedno sprawy stanowi przejęcie przez odprawy celne z polskiej strony uwierzytelnione przesłanie, wynikające z odprawy na granicy, z której po-

- powiedział "GL", starosta Muru. logiczniejsze byłoby zbudowanie terminalu na polskiej stronie. Niedaleko się tego celu areał po byłych koszarach w Cieszynie - Bolesławowice. Starosta Muru potwierdził, że bym przeprowadzanie rozmowy polskich celników z władzami Czeskiego Cieszyna, zaprzeciał natomiast, jakby kiedykolwiek odzyskał propozycję terminalu w Czeskim Cieszynie. "Trzeba jednak pamiętać, że to budowa do przynajmniej 30 minut koron - a miasto nie ma na stoisko".

Przecież z racji ruchu granicznego po Czeskim Cieszynie nie otrzymałem ani korony. Poza tym o budowę terminalu decyduje Urząd Powiatowy w Katowicach we współpracy z rzadem". Na zakończenie stwierdził: "Bohumila Muru dodaje: "Dla całego mieszkańców będzie przykro temu, co mogliby przynieść nam zyski?"

Wszyscy zgadzają się w jednym. Przejście graniczne "szyle" w różnych czasach i na inną gospodarkę nie wytrzymało pod ciężarem własnego handlu. Nie za bardzo wiadomo, po której stronie Odra nastąpi rozwiązań TIR-owskiego węzła. Przecież ma on dwa końca - ktoś musi ciągnąć, skoro popuścić. Tylko kto?

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

JEDNI CHCĄ DOZNAĆ MOCNYCH WRAŻEŃ I WYRWAĆ SIĘ SPÓD OPIEKI RODZICÓW, DRUDZY BOJĄ SIĘ BATA

Poszukiwany, poszukiwana...

Przychodzi na posterunek policji, roztroszczeni, ze łzami w oczach, i drżącym głosem opowiadają o zniknięciu syna (córki), przynosząc zdjęcie, rysopis, opowiadając o każdej ustalonej minucie z dnia poprzedzającego tragedię. Mijają dni, tygodnie, czasem lata. Jedni się znajdują, po innych ginie wszelki ślad.

W pierwszym poroczu bezpieczeństwa na terenie całego kraju Policja Czeska poszukiwała 10 tys. zaginionych osób, z tego na terenie Moraw Północnych i Śląska - 214 (104 zgłoszenia dotyczących uciekinierów z zakładów poprawczych).

W wyniku zaginięć dzieci i młodzieży wszyscy policje poszukiwania natychmiast zaczynają od razu odziorów. Z rodziną, sąsiadami, kolegami, nauczycielami... - mówi Dagmara Bednarekowa, rzecznik prasowy Policji Czeskiej w Ostrawie. "Zberane informacje jest zmienna. Zwykle jest to jedna jedyna szansa na znalezienie jakiegokolwiek tropu. Może się wtedy okazać, że o dżekto toczą się skurwysy w sądzie. Wówczas zamieszcza się w jednego opiekuna znajdującego się u innego w babci, ojcu mieszkającym w sąsiednim mieście samego kraju".

Przypomniam, że rodziny policyjni sporządzają rysopis, dołączając zdjęcie i posyłają do wszystkich

powiatowych oraz okręgowych posterunków policji. Jeżeli to nie daje rezultatu, rysopis trafia z rejestru komputerowego poszukiwanych do wszystkich komend w kraju lub... do biura Interpolu.

Szczególną wagę przyznaje się do zaginięć małych dzieci. Nie wiadomo bowiem, co gotowa się zrobić w panice. Policja nie ukrywa, że wseli zaginionych odnajduje się przypadkowo. Dotyczy to głównie wielokrotnych uciekinierów z zakładów poprawczych lub placówek diagnostycznych.

Na kolejnych stronach po-

zostaną przedstawione najwcześniej z domów na przełomie czerwca i lipca. Jedni w obawie przed końcem roku szkolnego nie wybrzydzą na pięć lat związanego ze sprawdzaniem klasówek, inni wola uciec przed pasem i "pyśkawką" rodziców z powodu złych stopni! - twierdzi PhDr Jana Venglošová, psycholog z ostrawskiego Szpitala Uniwersyteckiego. Uważa też pan psycholog, że główną przyczyną ucieczek młodych ludzi z domu jest zanik funkcji wychowawczych rodziców. Dziecko ucieka przed wszystkim z rodzin-

ą, które nie mają możliwości: od pijanej matki, ojca, biiedy czy bicia, niezrozumienia. Swoją ucieczkę dziecko chce zwrócić na siebie uwagę i zamanifestować swoje istnienie.

Młodzi uciekają najwcześniej z dużych miast (m. in. w tych, gdzie koncertują zespoły rockowe). Do takich miejsc, gdzie jest duży młodzież. Z wypchanym kąpieliskiem nikomu specjalnie nie rzucają się w oczy. O ile zachowują się normalnie, mają plenarnie na jedzenie i spażenie na noclegi, o tyle prawdopodobieństwo trafienia w ręce policji jest mniejsze. Jak twierdzą znawcy tematu, w dużej trudności sytuacji jest młodzież z marginem, która zazwyczaj utrzymuje się z drobnych kradzieży, a noc spędza na dworcach, w starych rurach lub w opuszczonej domach kempingowych.

Na wakacyjną ucieczkę decyduje się także młodzież z tzw. dobrego domu. Chociaż w ten sposób doznać mocnych wrażeń, przeżyć niezapomnianą letnią przygodę i wyzwać się na jakikolwiek spor z kurateli opiekunów. Część młodych ludzi fascynuje wibrowający i pełny życia tryb życia, z dań od codziennej rutyny i domowych obowiązków. Wpływ na ich decyzję ma często grupa rówieśnicza. Po sprawdzeniu samodzielności chętnie powracają jednak do domu.

Sylwia i Marek mają po 16 lat. Uciekli, bo chcieli "ulotyć sobie życie". On przyznał, że zamierzał podjąć pracę sezonową, obojętnie jaką.

pałologicznych: od pijanej matki, ojca, biiedy czy bicia, niezrozumienia. Swoją ucieczkę dziecko chce zwrócić na siebie uwagę i zamaniować swoje istnienie.

Młodzi uciekają najwcześniej z dużych miast (m. in. w tych, gdzie koncertują zespoły rockowe). Do takich miejsc, gdzie jest duży młodzież. Z wypchanym kąpieliskiem nikomu specjalnie nie rzucają się w oczy. O ile zachowują się normalnie, mają plenarnie na jedzenie i spażenie na noclegi, o tyle prawdopodobieństwo trafienia w ręce policji jest mniejsze. Jak twierdzą znawcy tematu, w dużej trudności sytuacji jest młodzież z marginem, która zazwyczaj utrzymuje się z drobnych kradzieży, a noc spędza na dworcach, w starych rurach lub w opuszczonej domach kempingowych.

Na wakacyjną ucieczkę decyduje się także młodzież z tzw. dobrego domu. Chociaż w ten sposób doznać mocnych wrażeń, przeżyć niezapomnianą letnią przygodę i wyzwać się na jakikolwiek spor z kurateli opiekunów. Część młodych ludzi fascynuje wibrowający i pełny życia tryb życia, z dań od codziennej rutyny i domowych obowiązków. Wpływ na ich decyzję ma często grupa rówieśnicza. Po sprawdzeniu samodzielności chętnie powracają jednak do domu.

Sylwia i Marek mają po 16 lat. Uciekli, bo chcieli "ulotyć sobie życie". On przyznał, że zamierzał podjąć pracę sezonową, obojętnie jaką.

były jak najdalej od rodziców. Ona natomiast pragnęła "wyrać się spod opieki rodziców", żeby zaznaczyć obwinieniem prawdziwej wolności. Po trzech dniach podróże po kraju sami wrócili do domów. W życiu nie powrótyby tej całej eskapady.

15-letni Paweł uciekał z domu kilkakrotnie. Pora roku, w której "dawał nogę", nie miało żadnego znaczenia. Po prostu za wszelką cenę chciał się zdobyci środki odurzające, o których nie miał żadnych zysków?

Marcin ma 14 lat, niebieskie oczy i żal do matki. "Nienawidzę jej, bo przez nię moje siostry są w rodzinie zaśmiecone". Pierwszy raz uciekł z domu przed dwoma laty.

Reprezentanta wśród uciekinierów jest 16-letni Tomasz. Upodobał sobie podróż kąpielowawce. Po ostatnim zatrzymaniu przez policję stwierdził, że z ładniejszych miast nie był tylko w Karlowych Warach. Rodzice, którym trudno cokolwiek zarzuścić, sąbezdni. Nie mogą zrozumieć "wyypadów" syna. Kiedy przed kliniką tygodniem "wyypadł z domu", nawet nie interweniowali. Wiedzieli, że Tomasz wróci po kilku tygodniach czy miesiącach ponownie wyryszyć w świat. Ciągle jednak wierzą, że stanie się cud, że ich syn zmądrzeje, wydorośle i ułożyć sobie życie.

WANDA KULKA

Na festiwalu rocka w Wodzyni. Zdjęcie Huzarscyne. Archiwum "GL" - WIESŁAW PRZECZEK

PLOTKI

Psychopata, żołnierz, święty...

Jako dziedzic Willena Dalca był tajemny i nie uznał autorytetów dorosłych. Pewnego dnia go pozuje szkole i wstęp do obyczajowego teatru. Było to dobra szkoła życia. Tam Dalco spotkał się z rzeczą wyłaniającą go do myślą. Niebezpiecznej jest do tego celu uzyskać specjalnego żelu.

Ród w kremie jest lepszy od róży w kamieniu? To zależy od gatunku skóry. Przy prześladowaniu

Wyszczycik pielegnuje usta lepiej od pomedek? Nie. Wyszczycik zawsze zaznacza żółć substancji bułuczowej. Chorvíi to wari przed zmianą i wiekiem. W skład pomedek wchodzą czymś nazywające się, odtyczce i lewce uchylane przez naszkodki oleju, nie mówiąc o filtrach stonowanych z zabezpieczającymi przed szkodliwym promieniowaniem.

Obraża dla dzieci jest najlepszym kosmetykiem do demakijażu oczu? Nie. Może podrażnić i szkodzić, wywoływać przeklęty szczupas i tzw. żer. Jest trudna do mycia. Niebezpiecznej jest do tego celu uzyskać specjalnego żelu.

Ród w kremie jest lepszy od róży w kamieniu? To zależy od gatunku skóry. Przy prześladowaniu

PRZED ZWIERCIADŁEM

Czy to prawda, że...

Wyszczycik pielegnuje usta lepiej od pomedek? Nie. Wyszczycik zawsze zaznacza żółć substancji bułuczowej. Chorvíi to wari przed zmianą i wiekiem. W skład pomedek wchodzą czymś nazywające się, odtyczce i lewce uchylane przez naszkodki oleju, nie mówiąc o filtrach stonowanych z zabezpieczającymi przed szkodliwym promieniowaniem.

Obraża dla dzieci jest najlepszym kosmetykiem do demakijażu oczu? Nie. Może podrażnić i szkodzić, wywoływać przeklęty szczupas i tzw. żer. Jest trudna do mycia. Niebezpiecznej jest do tego celu uzyskać specjalnego żelu.

Ród w kremie jest lepszy od róży w kamieniu? To zależy od gatunku skóry. Przy prześladowaniu

coś się lepiej jest stosować puder w kamieniu, nakładając go zawsze po upudrowaniu się. Da się również lepiej rozprowadzić i nie pozostawi plam. Róż w kremie przeznaczony jest dla suchej lub normalnej skóry. Po użyciu żelu należy go lekko przyprudzić.

Samoopieczęcie powodują twożenie się zeskórniastki? Nieprawda. One po prostu czynią je bardziej widoczne, zabierając cząsteczkę bułki w skórze. Substancja bułuczowa w porach, przed tym nieuwidoczniona, teraz oznajmia. Stosując samoopieczęcie, wskazane jest regularne oczyszczanie cery i zhuszczenie naszkórków kremem peelingowym.

Kto używa dobrego odtycznego kremu, nie musi dodatkowo stosować specjalnego kosmetyku pod oczy? Nieprawda. Skóra otaczająca oczy jest cięższa, nie ma pododdziałów bułuczowej i dlatego wymaga specjalnej pielęgnacji, środków dostarczających substancje wzmacniające i odżywcze. Kremy pod oczy to lekceważenie. Zawierające odmienne substancje bułuczowe od tych, które znajdują się w skład kremów do twarzy.

Stosując podkład chroniący twarz przed opalizowaniem? Sam mak-up czy puder nie blokuje promieni słonecznych, takie właściwości mają natomiast kosmetyki zaopatrzone w litry, ale i przy nich skóra może się łatwo opalić. (K12)

EDUKACJA SEKSUALNA W PRZEDSZKOLU

Dzieci mogą "to" obejrzeć

Dzieci i młodzież szkolna uświadczaniane są za pomocą komputerowych płyt komputerowych. Cała wiedza o seksie prezentowana jest na ekranie domowych komputerów (lub ekranów TV) w formie obrazów, dźwięków, tekstu i wideo.

Użytkownicy programu mogą sami wybierać interesujące fragmenty lub odpowidać na nurtujące ich pytania za pomocą "myśli" komputera. Nie umiały się żadnych tematów, a szczególny naciąg antykoncepcyjny został na metody unikania niepożądanej ciąży i chorób wewnętrznych eraz AIDS.

Program został przygotowany i skierowany przez Narodowy Instytut Zdrowia. Młodzież szkolna jako założenie programu wymienia przed wszystkim unikanie kłopotliwych sytuacji, jakie ciągle powstają między nauczycielami i uczniami. Lekcyi mówią się o sprawach różnych. Okazało się także, że można bardzo wykorzystać zakresu programu, mało jest rzeczy, o których 14-latek młodzież nie wie nigdy wcześniej. Edukację seksualną zaczyna się w Szkołach średnich wczesniej, jak tradycyjnie jest w przedszkolach.

Postęp, jakiego w tej dziedzinie

dokonano, jest ogromny. Zmniejszyły się niebezpieczne dla zdrowia liczby smoczych i chorób wewnętrznych wśród nastolatków. Mimo uprzemiarzenia środków antykoncepcyjnych i swobody przyjmowania ciąży. Szkoły mają obecnie najwyższy poziom naturalny w Europie. (T8)

PRZYRODA LECZY: SKRZYP POLNY

Pomocnik róždżkarza

Skrzyp polny (*Equisetum arvense*, gatunek rośliny należącej do rodziny skrzypowatych) jest jednym z najstarszych gatunków, a także na ugorach i w rowach. Skrzyp wylega się skupiskiem roślin uwarzonych na pierzynę leczniczą, za co właśnie można by skusić wody - róždżkarz potem sprawdzi - czyli woda, w której znajdują się skrzypki. Interesująco wynika, że jeśli agent FBI w "Mispiu w ogrodzie" A. Parkera Ostaszewskiego dał się wejść do komercji ("Bale pasti", "Sława mieli i si"), czas pozwala, aby pożądać go tylko kreatywne "miośki".

Skrzyp jest pozostałością dawnych wieków, kiedy osiągał wysokość kilku metrów. Dzisiaj osiąga 40 cm. Na nasze wypowiedzi napisane zostały marmurkami na płytach z mosiądzem, po czym gina, a w ich miejscu pojawiają się zasione pestkami skrzypu, zasione pestkami skrzypu i te są przedmiotem zainteresowania leczniczego. Pędów nie zrywamy, lecz koniakiem nad sztywą, która jest wyjątkowo wążka od pierwotnego członu wążka rodziny. Ten szczec-

Napar za skrzypu polnego ma działanie przeciwneurazowe, mozdżodlające i oddziałujące, pomaga w zatrutaniach krzepiącym.

Znajomość sporu gatunku skrzypu ugotowanej w 3 latach wiele ułatwia się do odkrycia w kłopotach tzw. kłopotów. Odparwanie używa się także do kąpieli nogi i nadmuchów w przeżerwiskach, które mogłyby zagrozić pochwarzom moczowemu lub nerkom.

Skrzypka - Namieczek 3. Pojazd historyczny - w Warszawie odbudowano królewski. 4. Prawy denty Rodenu we Francji - pieczęt - bohaterka elementarza 5. Czekał mistrz, gracz i rzeźbiarz (Jan). 6. Rodzaj kwiatów 8. Ształt komunikacyjny - pośredzenie. 9. Naukowcy kontynent

najczęściej ból dowodzi, że nasz przyniosły skrzypki.

Kule, ciągnące części mięśni, zatrzymują punktowato golenie i skrzypki.

Masaż punktowy na podłodze przynosi radość i lekkość.

Wynika z tego sygnalizują,

że trafiliśmy we właściwy punkt. Znaki-

najczęściej ból dowodzi, że nasz przyniosły skrzypki.

Kule, ciągnące części mięśni, zatrzymują punktowato golenie i skrzypki.

Czasy masażowe zatrzymać za pomocą dłońmi. Po całym dniu, gdy wracamy do domu z "odpułycy" (np. za zmęczenie nogami), a także w czasie długich parnych wycieczek, możemy skorzystać z masażu punktowego na podłodze przyjęty wyciągnąć.

JAK ORGANIZM SPOŻYTKOWUJE KALORIE

Schudnąć trudniej niż myślisz

Rezygnacja z objadania się nie wystarczy, aby wrócić do prawidłowej wagi. Nasz organizm czyni wszystko, aby utrudnić schudnięcie, ograniczając przemianę materii w odpowiedzi na przejście na nietoksyczny dietę - wynika z raportu tygodnika "New England Journal of Medicine".

Americankom naukowcom z Rockefeller University udało się potwierdzić fakt, którego od dawna obawiali się ludzie ustanawiający nadwagi. Okazuje się, że 10-procentowy spadek wag pochodzi od 10-15-procentowego spowolnienia metabolizmu. Innymi słowy człowiek, który zrzuca nadwagę i urzykuje dłuższy konsum spożycia na poziomie 500 kcal, na skutek przestronienia przemiany materii "dotasze" do swojego organizmu dodatkowe "cukisko" warto 375 kcal.

W trakcie badań naukowych w Rockefellera zmierzyli również po raz pierwszy, w jaki sposób ludzki orga-

nizm spożywkuje kalorie. Okazuje się, że przeciętnie 80 proc. kalorii zużywanych jest na funkcjonowanie organizmu, czyli oddychanie, pracę serca, nerwów i mięśni. Trwająco pochłania dalszych 10 proc. kalorii, zaś pozostałe 30 proc. pełnią

wyjątkowe zadania.

Nadwaga jest jednym z najważniejszych problemów zdrowotnych w Ameryce: z 30 proc. dorosłych Amerykanów jest obejmowany nadwagą w 20 proc. więcej od średniej dla swojej plemienni. Badania przeprowadzone na licencji tysięciach mieszkańców stolicy Framingham w stanie Massachusetts wykazały, że w ciągu ostatnich 20 lat średnia waga ciała Amerykanów wzrosła o 10 proc.

KRZYŻÓWKĘ ZE ZŁOTĄ MYŚLĄ

POZIOM:

A. Jesz fryzjuka, karakulową skórę cyprysów - na przebiegu wielkiego B. Dzielnicę mieszkaniową w Krakowie - naukę o właściwościach surowcowych kieni człowieka i zwierząt C. Kazde płaszcz swój chwali - i jedynia podziemna terytorialna w Mongolii - pośród geograf (Jerzy, 1980-1987) D. Naspy - gospodarz - odływy pojazdów czterokołowych - gospodarz - gospodarza Zone Herodot I - Radu i Tolerancja Włosów (istor.) E. Duży kamień - stan pogody F. Kandydat na hercza - czynny wulkan na Syrii G. Marmazek Seuru RP - mieszka w Nigeri H. Imp. Sumac - herbica Ilidy i Odysa - duże miasto - krok w telew. I. Wyśmianie dołania - mająca tradycyjny strój półki szkockich (beniona krzeszona spódniczka); J. Publiczny odczyt - roźne dżizki i uprawianie - i owoce jako roźne szosa D. K. Błotny korab - ręka z rodziną śledziowatych - strona, wodospad

- rzeka - Namieczek 3. Pojazd historyczny - w Warszawie odbudowano królewski. 4. Prawy denty Rodenu we Francji - pieczęt - bohaterka elementarza 5. Czekał mistrz, gracz i rzeźbiarz (Jan). 6. Rodzaj kwiatów 8. Ształt komunikacyjny - pośredzenie. 9. Naukowcy kontynent

światła - oznacza moneta bita w Hiszpanii i Portugalii 11. Fuzy - według Biblii ojciec Saula 12. Gen umowny jako jedyne zdobycze rekonstrukcji menu diestycznego (anagram wyrazu KREON) - jest w oknie wieżowym 14. Król polski (Stanisław August). 15. Tradycja religijna w

laikom, zatrzywana w hadisach. 16. Bramka - została odnaleziona przez matematików Cune - pled. 17. Rynek w miastach starogreckich - pisarz niemiecki (Karl Ludwig) 18. Imię Hayworth - piątki morskie 19. Stan w Brasile (stolica Salvador) - bóstwo misyjne Wenusa

Wystawy: A. KISZ, LOTN, MUR, ONDO, RPA.

Rozwiążając dodatkowe krzyżówki - "złota" myśli Ema Zegadłowska - deduzycja liter w następujących krzyżówkach:

J-18. A-8, G-14, I-8, D-3, B-16, A-2, H-6, I-3, B-11, I-9, E-16, K-10, C-8, D-1, B-8, J-3, A-18, K-17, G-4, F-14, H-8, C-4, F-15, I-11, A-16, D-11, H-1, C-14, I-17, B-12, O-16, C-2, D-14, G-15, B-4, J-5.

Opracował: JÓZEF TADRALA

Wróć do krzyżówek, których przesyłał adresem redakcji rozwiążającą dodatkowe krzyżówki, przynieś drogą losowania nagrody książkową. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 4 października br.

Kolumnę przygotowała: WANDA KUL

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 21 WRZEŚNIA

■ NOVA:

- 7.30 "Przygoda Masy" (serial anim.)
- 8.00 Cudowny świat Wally Lutego (film anim.)
- 8.45 "Pod przykryciem" (serial)
- 8.15 Wyprawy z National Geographic
- 10.15 "Słoneczny pełen" (serial)
- 11.05 "Młodzież Place II" (serial)
- 12.00 Dziewczęta do dyktatora
- 12.30 Sporturnie
- 14.00 "Dziennikarze napisali" (film czekat.)
- 14.40 "To nie jest prawda" (serial)
- 15.30 "Dziewiątka" (serial)
- 16.15 AC Sport Prague - Sk Steve Prague (film serial - narod.)
- 16.30 "Ranney" (TV serial)
- 18.20 Prognoza pogody
- 19.30 DW
- 19.30 Wadowicami sportowe
- 20.00 "Gospoda" (serial)
- 20.30 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)
- 21.15 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)
- 22.25 "Dzieci" (film USA)
- 23.00 "Kochaj, kochaj" (film serial)

■ TC 1:

- 7.30 "T"
- 8.00 "Szkoła, o której się" (serial)
- 8.15 "Jasny angielski dla niezdolnych"
- 8.45 "Ktoś kocha mnie za przypadek" (serial anim.)
- 9.00 "Pana chata" (serial)
- 9.30 "Hala, hala, hala" (serial)
- 10.00 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)
- 10.00 "Wysokopasztorek" (serial)
- 11.00 "Pan z Monachium" (serial)
- 12.00 Persydzi obyczajów
- 12.20 Przytulne gospodki
- 13.00 Auto motoreta
- 13.45 "Masz i skoroszyt, do lokietku"
- 14.30 Z wizytą u Zofii Stępnickiej
- 15.30 "Przywóz i żałoba" (film czekat.)
- 16.30 Graj orkiestrę dętą
- 17.30 Mała woda
- 17.45 Wesoły życzniak
- 18.00 Wspomnienia zagubionego czasu
- 18.30 Human w esencji filmu Czech Novy
- 19.10 Wesoły życzniak
- 19.30 "Bart z la" (komedia włoska)
- 20.10 "Zawód: policjant" (serial)
- 21.00 Kultura "96
- 1.30 To tylo robić!

■ TC 2:

- 7.00 Euronews, 8.00 EIT Report, 8.45 TV Edukacja "Dzień Tarcz Polaków" (serial anim.)
- 8.00 "Myczka" (serial anim.)
- 8.15 "Pod przykryciem" (serial)
- 8.30 "Wyprawy z National Geographic"
- 10.15 "Słoneczny pełen" (serial)
- 11.05 "Młodzież Place II" (serial)
- 12.00 Dziewczęta do dyktatora
- 12.30 Sporturnie
- 14.00 "Dziennikarze napisali" (film czekat.)
- 14.40 "To nie jest prawda" (serial)
- 15.30 "Dziewiątka" (serial)
- 16.15 AC Sport Prague - Sk Steve Prague (film serial - narod.)
- 16.30 "Ranney" (TV serial)
- 18.20 Prognoza pogody
- 19.30 DW
- 19.30 Wadowicami sportowe
- 20.00 "Gospoda" (serial)
- 20.30 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)
- 21.15 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)
- 22.25 "Dzieci" (film USA)
- 23.00 "Kochaj, kochaj" (film serial)

■ PREMIA TV:

- 8.10 RCO - "Szczęście" (Peter Deuvel), 8.00 "Ko

cy" (film anim.), 8.30 "Dziewiątka" (serial anim.)

8.45 "Myszka Maja" (serial anim.)

9.00 "Kochaj, kochaj" (serial)

9.30 "Hala, hala, hala" (serial)

10.00 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)

10.30 "Ranney" (TV serial)

11.00 "Dziewiątka" (serial)

11.30 "Młodzież Place II" (serial)

12.00 "Dziewczęta do dyktatora"

12.30 "Sporturnie" (serial)

14.00 "Dziennikarze napisali" (serial)

14.40 "To nie jest prawda" (serial)

15.30 "Dziewiątka" (serial)

16.15 "AC Sport Prague" (serial)

16.30 "Ranney" (TV serial)

18.20 Prognoza pogody

19.30 DW

19.30 Wadowicami sportowe

20.00 "Gospoda" (serial)

20.30 "Wszystko wskazuje" (film czekat.)

21.00 "Dziewiątka" (serial)

21.30 "Młodzież Place II" (serial)

22.00 "Dziewczęta do dyktatora"

22.30 "Sporturnie" (serial)

23.00 "Kochaj, kochaj" (film serial)

23.30 "Kochaj, kochaj" (film serial)

24.00 "Ranney" (TV serial)

25.00 "Dziewiątka" (serial)

26.00 "Ranney" (TV serial)

27.00 "Dziewiątka" (serial)

28.00 "Ranney" (TV serial)

29.00 "Dziewiątka" (serial)

30.00 "Ranney" (TV serial)

31.00 "Dziewiątka" (serial)

32.00 "Ranney" (TV serial)

33.00 "Dziewiątka" (serial)

34.00 "Dziewiątka" (serial)

35.00 "Dziewiątka" (serial)

36.00 "Dziewiątka" (serial)

37.00 "Dziewiątka" (serial)

38.00 "Dziewiątka" (serial)

39.00 "Dziewiątka" (serial)

40.00 "Dziewiątka" (serial)

41.00 "Dziewiątka" (serial)

42.00 "Dziewiątka" (serial)

43.00 "Dziewiątka" (serial)

44.00 "Dziewiątka" (serial)

45.00 "Dziewiątka" (serial)

46.00 "Dziewiątka" (serial)

47.00 "Dziewiątka" (serial)

48.00 "Dziewiątka" (serial)

49.00 "Dziewiątka" (serial)

50.00 "Dziewiątka" (serial)

51.00 "Dziewiątka" (serial)

52.00 "Dziewiątka" (serial)

53.00 "Dziewiątka" (serial)

54.00 "Dziewiątka" (serial)

55.00 "Dziewiątka" (serial)

56.00 "Dziewiątka" (serial)

57.00 "Dziewiątka" (serial)

58.00 "Dziewiątka" (serial)

59.00 "Dziewiątka" (serial)

60.00 "Dziewiątka" (serial)

61.00 "Dziewiątka" (serial)

62.00 "Dziewiątka" (serial)

63.00 "Dziewiątka" (serial)

64.00 "Dziewiątka" (serial)

65.00 "Dziewiątka" (serial)

66.00 "Dziewiątka" (serial)

67.00 "Dziewiątka" (serial)

68.00 "Dziewiątka" (serial)

69.00 "Dziewiątka" (serial)

70.00 "Dziewiątka" (serial)

71.00 "Dziewiątka" (serial)

72.00 "Dziewiątka" (serial)

73.00 "Dziewiątka" (serial)

74.00 "Dziewiątka" (serial)

75.00 "Dziewiątka" (serial)

76.00 "Dziewiątka" (serial)

77.00 "Dziewiątka" (serial)

78.00 "Dziewiątka" (serial)

79.00 "Dziewiątka" (serial)

80.00 "Dziewiątka" (serial)

81.00 "Dziewiątka" (serial)

82.00 "Dziewiątka" (serial)

83.00 "Dziewiątka" (serial)

84.00 "Dziewiątka" (serial)

85.00 "Dziewiątka" (serial)

86.00 "Dziewiątka" (serial)

87.00 "Dziewiątka" (serial)

88.00 "Dziewiątka" (serial)

89.00 "Dziewiątka" (serial)

90.00 "Dziewiątka" (serial)

91.00 "Dziewiątka" (serial)

92.00 "Dziewiątka" (serial)

93.00 "Dziewiątka" (serial)

94.00 "Dziewiątka" (serial)

95.00 "Dziewiątka" (serial)

96.00 "Dziewiątka" (serial)

97.00 "Dziewiątka" (serial)

98.00 "Dziewiątka" (serial)

99.00 "Dziewiątka" (serial)

100.00 "Dziewiątka" (serial)

101.00 "Dziewiątka" (serial)

102.00 "Dziewiątka" (serial)

103.00 "Dziewiątka" (serial)

104.00 "Dziewiątka" (serial)

105.00 "Dziewiątka" (serial)

106.00 "Dziewiątka" (serial)

107.00 "Dziewiątka" (serial)

108.00 "Dziewiątka" (serial)

109.00 "Dziewiątka" (serial)

110.00 "Dziewiątka" (serial)

111.00 "Dziewiątka" (serial)

112.00 "Dziewiątka" (serial)

113.00 "Dziewiątka" (serial)

114.00 "Dziewiątka" (serial)

115.00 "Dziewiątka" (serial)

116.00 "Dziewiątka" (serial)

117.00 "Dziewiątka" (serial)

118.00 "Dziewiątka" (serial)

119.00 "Dziewiątka" (serial)

120.00 "Dziewiątka" (serial)

121.00 "Dziewiątka" (serial)

122.00 "Dziewiątka" (serial)

123.00 "Dziewiątka" (serial)

124.00 "Dziewiątka" (serial)

125.00 "Dziewiątka" (serial)

126.00 "Dziewiątka" (serial)

127.00 "Dziewiątka" (serial)

128.00 "Dziewiątka" (serial)

129.00 "Dziewiątka" (serial)

130.00 "Dziewiątka" (serial)

131.00 "Dziewiątka" (serial)

132.00 "Dziewiątka" (serial)

133.00 "Dziewiątka" (serial)

134.00 "Dziewiątka" (serial)

135.00 "Dziewiątka" (serial)

136.00 "Dziewiątka" (serial)

137.00 "Dziewiątka" (serial)

138.00 "Dziewiątka" (serial)

139.00 "Dziewiątka" (serial)

140.00 "Dziewiątka" (serial)

141.00 "Dziewiątka" (serial)

142.00 "Dziewiątka" (serial)

143.00 "Dziewiątka" (serial)

144.00 "Dziewiątka" (serial)

145.00 "Dziewiątka" (serial)

146.00 "Dziewiątka" (serial)

147.00 "Dziewiątka" (serial)

148.00 "Dziewiątka" (serial)

149.00 "Dziewiątka" (serial)

150.00 "Dziewiątka" (serial)

151.00 "Dziewiątka" (serial)

152.00 "Dziewiątka" (serial)

153.00 "Dziewiątka" (serial)

154.00 "Dziewiątka" (serial)

155.00 "Dziewiątka" (serial)

156.00 "Dziewiątka" (serial)

157.00 "Dziewiątka" (serial)

158.00 "Dziewiątka" (serial)

159.00 "Dziewiątka" (serial)

160.00 "Dziewiątka" (serial)

161.00 "Dziewiątka" (serial)

162.00 "Dziewiątka" (serial)

163.00 "Dziewiątka" (serial)

164.00 "Dziewiątka" (serial)

165.00 "Dziewiątka" (serial)

166.00 "Dziewiątka" (serial)

167.00 "Dziewiątka" (serial)

168.00 "Dziewiątka" (serial)

169.00 "Dziewiątka" (serial)

170.00 "Dziewiątka" (serial)

171.00 "Dziewiątka" (serial)

172.00 "Dziewiątka" (serial)

173.00 "Dziewiątka" (serial)

174.00 "Dziewiątka" (serial)

175.00 "Dziewiątka" (serial)

176.00 "Dziewiątka" (serial)

177.00 "Dziewiątka" (serial)

178.00 "Dziewiątka" (serial)

179.00 "Dziewiątka" (serial)

180.00 "Dziewiątka" (serial)

181.00 "Dziewiątka" (serial)

182.00 "Dziewiątka" (serial)

183.00 "Dziewiątka" (serial)

184.00 "Dziewiątka" (serial)

185.00 "Dziewiątka" (serial)

186.00 "Dziewiątka" (serial)

187.00 "Dziewiątka" (serial)

188.00 "Dziewiątka" (serial)

189.00 "Dziewiątka" (serial)

190.00 "Dziewiątka" (serial)

191.00 "Dziewiątka" (serial)

192.00 "Dziewiątka" (serial)

193.00 "Dziewiątka" (serial)

194.00 "Dziewiątka" (serial)

195.00 "Dziewiątka" (serial)

196.00 "Dziewiątka" (serial)

197.00 "Dziewiątka" (serial)

198.00 "Dziewiątka" (serial)

199.00 "Dziewiątka" (serial)

200.00 "Dziewiątka" (serial)

201.00 "Dziewiątka" (serial)

202.00 "Dziewiątka" (serial)

2